

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/233305,Operacja-Freston-Spozniona-aliancka-misja.html>
26.02.2026, 20:46

Operacja „Freston”. Spóźniona aliancka misja

Wraz z wkraczaniem na ziemie polskie Armii Czerwonej żołnierze Armii Krajowej, którzy przez ponad 5 lat walczyli z niemieckim okupantem, znaleźli się w dramatycznej sytuacji. Rozpoczęły się ich aresztowania i wywózki na Wschód. Dowództwo AK kierowało do rządu polskiego w Londynie apele o skierowanie do Polski zagranicznych obserwatorów.

[Cichociemni](#)

26.12

26 grudnia 1944 r., już po upadku Powstania Warszawskiego, na terenie Inspektoratu Częstochowskiego AK dokonano zrzutu brytyjskiej misji wojskowej „Freston” pod dowództwem płk. Duane’a Hudsona. W jej składzie, oprócz czterech Brytyjczyków, znalazł się pod przybranym angielskim nazwiskiem cichociemny – polski oficer Antoni Pospieszalski, pełniący rolę tłumacza i radiotelegrafisty. Zadaniem misji było nawiązanie kontaktu z Komendą Główną Armii Krajowej, zorientowanie się w jej położeniu, a także potrzebach w zakresie umundurowania i uzbrojenia. Brytyjczyków interesowała również sytuacja polityczna i militarna na ziemiach polskich wyzwanych spod okupacji niemieckiej przez Armię Czerwoną. Instrukcje, jakie otrzymał płk Hudson obejmowały również podjęcie roli mediatora w kontaktach między dowództwem AK a wkraczającymi oddziałami sowieckimi. W ciągu niespełna trzech tygodni pobytu na ziemi radomszczańskej Brytyjczycy spotkali się z gen. Leopoldem Okulickim „Niedźwiadkiem”, interesowali się AL i NSZ, rozmawiali także z miejscową ludnością.

Ochronę misji stanowił m.in. czterdziestoosobowy oddział por. Józefa Koteckiego „Warty” z 27. pułku piechoty AK. 1 stycznia 1945 r. w Katarzynowie k. Kobiel Małych doszło do potyczki z niemiecką kolumną pancerną. „Warcie” szczęśliwie udało się wyprowadzić z okrążenia wszystkich członków misji (zginął jeden z jego podkomendnych – obsługujący rkm kapral „Newada”).

Misja została przerwana w II połowie stycznia 1945 r., kiedy członkowie brytyjskiej ekspedycji zostali aresztowani przez wojska sowieckie i przetrzymywani w Żytnie, Radomsku, Jędrzejowie i w pogostapowskim więzieniu w Częstochowie. Po interwencjach ambasady brytyjskiej 11 lutego 1945 r. (w dniu zakończenia obrad konferencji w Jałcie), zostali przetransportowani drogą lotniczą do Mielca, potem Lwowa. Stamtąd kolejną, przez Kijów, zostali przewiezieni do Moskwy, skąd po wielu perypetiach przez Bliski Wschód powrócili 21 marca do Londynu. Raport z misji, przychylny Armii Krajowej i Polskiemu Państwu Podziemnemu, przedłożony przez płk. Hudsona premierowi Wielkiej Brytanii, nie miał żadnego wpływu na działania dyplomacji brytyjskiej w sprawie polskiej.

[Źródło: Rajd i konkurs wiedzy historycznej „Operacja »Freston«](#)

Polecamy:

- [Operacja „Freston”. Spóźniona aliancka misja](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Cichociemni

Rocznica

KUMOSIŃSKA / KLESZCZ

OPERACJA „FRESTON”

Spóźniona aliancka misja

Operacja „Freston”. Spóźniona aliancka misja